

СИЛАБУС

Волинський національний університет імені Лесі України

Факультет біології та лісового господарства

Кафедра лісового і садово-паркового господарства

Дисципліна: Лісове товарознавство

Коротка характеристика: вибіркова; 4 курс 7 семестр; 5 кредитів ЄКТС; 150 год., у т.ч. 10 год. лекцій, 20 год. практичних робіт

Розклад занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Викладач: Andreєва Валентина Вікторівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства

Електронна пошта: Andreeva.Valentyna@vnu.edu.ua

Передумови вивчення курсу: базові знання з основ біології та економіки

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Курс “Лісове товарознавство” є необхідним складником підготовки майбутнього фахівця лісового господарства і є підґрунтам для здійснення професійних обов’язків. Він надає студентам комплекс знань що підвищать їх конкурентну спроможність на ринку праці. Предметом вивчення навчальної дисципліни є споживчі якості та властивості деревини лісових матеріалів та товарів. Мета викладання навчальної дисципліни – дати студентам комплекс знань щодо будови, властивостей та вад деревини; щодо основ стандартизації та класифікації лісових товарів; щодо характеристик лісових товарів в залежності від їх типу та використання.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ

Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження.

Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію.

В сукупності з іншими фаховими освітніми компонентами це дозволить досягти наступних програмних результатів:

Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

На лабораторних роботах у студентів розвиваються такі соціальні навички як робоча етика, відповідальність, міжособистісні навички (самоконтроль, терпимість), а також вміння планувати роботу. Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ) також передбачають формування у студентів soft skills, таких як вміння доносити свою думку зрозуміло і ввічливо, вміння публічно виступати, знаходити інформацію, якої бракує під час пошуку розв’язання проблеми та ін.

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Лісове товарознавство» є надання майбутнім фахівцям комплексу знань щодо знання будови деревини, фізичних, хімічних та механічних властивостей деревини, споживчих властивостей лісових товарів, способів їх зберігання та використання, що необхідно для якісного засвоєння курсу «Лісове

господарство», а також активної інженерної діяльності, спрямованої на підвищення якості товарів з деревини.

Перелік тем лекцій з питаннями, які розглядаються

Тема 1. Вступ. Будова дерев, деревини та кори.

Деревина – основний продукт лісового господарства. Лісове товарознавство як наука. Будова дерев. Макробудова деревини. Мікроскопічна будова деревини. Діагностичні ознаки деревини хвойних порід. Діагностичні ознаки деревини листяних порід. Будова кори.

Тема 2. Фізико-механічні властивості деревини.

Загальна характеристика фізико-механічних властивостей. Об'ємна вага. Об'ємна усушка. Стиск вздовж волокон. Статична твердість. В'язкість або ламкість.

Тема 3. Вади деревини.

Сучки. Тріщини. Вади форми стовбура. Вади будови деревини. Хімічні зміни забарвлення та грибні ураження. Інші вади.

Тема 4. Класифікація та стандартизація лісових товарів.

Класифікація лісових товарів. Стандартизація та якість лісових товарів.

Тема 5. Круглі лісоматеріали. Пиломатеріали.

Загальна характеристика хлистів та круглих матеріалів. Технічні вимоги до круглих матеріалів. Загальна характеристика пилопродукції. Пиломатеріали. Експортні пиломатеріали. Заготівлі та випиляні деталі. Загальна характеристика пилопродукції. Пиломатеріали. Експортні пиломатеріали. Заготівлі та випиляні деталі.

Теми практичних робіт

Лабораторна робота № 1. Макроскопічна будова деревини.

Лабораторна робота № 2. Групи деревних порід і їх ознаки .

Лабораторна робота № 3. Визначення деревних порід за макроскопічними ознаками деревини.

Лабораторна робота № 4. Визначення вологості деревини.

Лабораторна робота № 5. Визначення щільності деревини.

Лабораторна робота № 6. Визначення та вимірювання вад деревини.

Лабораторна робота № 7. Визначення сорту (групи якості) круглих лісових матеріалів хвойних та листяних порід.

Лабораторна робота № 8. Обмір, облік та маркування круглих лісових матеріалів.

Лабораторна робота № 9. Визначення стандартних розмірів, об'єму та сорту пиломатеріалів.

Лабораторна робота № 10. Вивчення особливостей визначення сорту та стандартних розмірів круглих лісоматеріалів за євростандартами.

4. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль												ІНДЗ	МКР	Загальна кількість балів
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2									
Лр 1	Лр 2	Лр 3	Лр 4	Лр 5	Лр 6	Лр 7	Лр 8	Лр 9	Лр 10					
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	10	60	100		

Критерій оцінювання та політика викладача щодо дедлайнів

Практичні навички (виконання лабораторної роботи) оцінюються за

результатами виконання лабораторних робіт. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету). Лабораторна робота може бути оцінена на максимальну кількість балів, якщо студент вчасно виконав всі завдання, оформив роботу, зробив висновки. Лабораторні роботи здаються на наступному занятті після закінчення лабораторної роботи.

Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної добросерединності

Списування під час письмового опитування, контрольних робіт та МКР заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки».

5. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль – залік.

Критерії оцінювання: зожної із тем змістових модулів, які виносяться на лабораторні заняття студент може отримати певну кількість балів. Загальна сума балів, яку студент отримує за поточний контроль – 100. Оцінка за освоєння курсу виставляється згідно шкали оцінювання.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	Зараховано
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Андреєва В. В., Войтюк В. П., Кичилюк О. В, Шепелюк М. О., Гетьманчук А. І. Лісове товарознавство: методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт для студентів спеціальності 205 «Лісове господарство». Луцьк, 2022. 80 с.
2. Божок О. П., Віntonів І.С. Деревинознавство з основами лісового товарознавства. Київ : НМК ВО, 1990. 319 с.
3. Божок О.П., Віntonів І.С., Сопушинський І.М. Практикум з деревинознавства та лісового товарознавства. Львів : УкрДЛГУ, 2002. 85 с.
4. Бойка О. А. Лісове товарознавство: конспект лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Лісове господарство» освітньо-професійних програм «Лісове та садово-паркове господарство» та «Мисливствознавство та рослинні ресурси». Запоріжжя: ЗНУ, 2020. 93 с.

5. Віntonів І.С., Сопушинський І.М., Ташінгер А. Деревинознавство. Львів : Aprіорі, 2007. 311 с.
6. Вітер Р. М., Шпарик Ю. С. Тести перевірки знань із “Лісового товарознавства” для студентів III курсу напряму підготовки 6.090103 “Лісове і садово-паркове господарство”. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2015. 96 с.
7. Ковальчук Н. П. Деревинознавство: Методичні вказівки до лабораторних занять для студентів напряму підготовки 6.050503 «Машинобудування» денної та заочної форм навчання. Луцьк: Луцький НТУ, 2014. 28 с.
8. Ковальчук О. І. Деревинознавство і лісове товарознавство. Робочий зошит для виконання лабораторно-практичних робіт. Лубни, 2012. [Електронний ресурс]. Джерело : сайт Студопедія URL: Лубни -2012 (studopedia.org)
9. Пінчевська О. О., Зражва С. Г., Буйських Н. В. Деревинознавство з основами товарознавства. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт для студентів лісогосподарського факультету заочної форми навчання зі спеціальності 7.092002 „Технологія деревообробки”. К. : Національний аграрний університет. 2006. 30 с.